

ABSTRAK

PT Ravana Jaya adalah perusahaan yang bergerak pada bidang konstruksi dan *fabrikasi* plat baja yang memiliki 8 tahapan proses, mulai dari *marking*, *cutting*, *grinding*, *drilling*, *assembling*, *welding*, *sandblasting*, dan *painting*. Pada bulan oktober 2017 sampai oktober 2018 terdapat 43 kasus kecelakaan kerja yang terjadi pada perusahaan.

Penelitian ini menganalisis risiko menggunakan metode *Hazard Identification Risk assesment and Risk Control (HIRARC)*. Pada tahap identifikasi bahaya penelitian ini menggunakan metode *Job Safety Analisis (JSA)*. Dari hasil identifikasi bahaya, risiko pada bahaya yang teridentifikasi akan dilakukan penilaian *severity* dan *likelihood* untuk menentukan *risk level*. Dari penilaian risiko yang telah dilakukan, potensi bahaya diklasifikasikan menjadi 4 level yaitu *low risk*, *medium risk*, *high risk* dan *extreme risk*.

Penelitian menunjukkan pada proses *marking* terdapat 1 bahaya *extreme risk*, 1 bahaya *high risk*, dan 6 bahaya *moderate risk*, pada proses *cutting* terdapat 4 bahaya *extreme risk*, 5 bahaya *high risk*, 4 bahaya *moderate risk* dan 3 bahaya *low risk*, pada proses *grinding* terdapat 7 bahaya *extreme risk*, 6 bahaya *high risk*, 3 bahaya *moderate risk* dan 2 bahaya *low risk*, pada proses *drilling* terdapat 1 bahaya *extreme risk*, 5 bahaya *high risk*, 1 bahaya *moderate risk* dan 4 bahaya *low risk*, pada proses *assembling* terdapat 1 bahaya *extreme risk*, 1 bahaya *high risk*, 3 bahaya *moderate risk* dan 1 bahaya *low risk*, pada proses *welding* terdapat 6 bahaya *extreme risk*, 8 bahaya *high risk*, 2 bahaya *moderate risk* dan 1 bahaya *low risk*, pada proses *sandblasting* terdapat 1 bahaya *extreme risk*, 2 bahaya *high risk*, 1 bahaya *moderate risk* dan 6 bahaya *low risk* sedangkan pada proses *painting* terdapat 3 bahaya *high risk* dan 6 bahaya *low risk*. Pengendalian risiko menggunakan acuan OHSAS 18001.

Kata kunci : K3, *Hazard Identification Risk Assesment and Risk Control*, *Job Safety Analisis*, OHSAS 18001.